

Mijn hond doet nooit iets wat niet mag... maar wel heel veel wat ik niet wil

Laatst was ik bij mensen thuis voor een gedragsconsult. Zoals het zo vaak gaat wanneer men mij 'tot zijn beschikking' heeft, kwamen er nog veel meer vragen los dan het probleem waarvoor ik in eerste instantie opgetrommeld was. Dat geeft ook helemaal niet, want elke vraag is weer een mooie gelegenheid om mensen uitleg te geven over hoe hun hond nou eigenlijk in elkaar steekt. Daarbij is het nu eenmaal mijn passie en mijn missie om mensen zoveel mogelijk begrip voor (het gedrag van) hun trouwe viervoeter bij te brengen. Dus kom maar op met die vragen!

Het volgende probleem deed zich voor. In de bewoordingen van de eigenaar: "Mijn hond gaat steeds weer de perkjes in terwijl hij weet dat het niet mag! En als ik dan naar buiten kom, dan druipt 'ie gauw af, hij weet het dus dondersgoed!"

Om te beginnen knipte ik het verhaal van de eigenaar even in stukjes:

- De hond gaat steeds de perkjes in
- De hond weet dat het niet mag
- Als de eigenaar dan naar buiten komt, druipt de hond af
- Hij weet het dus dondersgoed

Er zijn in dit verhaal twee feiten (*De hond gaat steeds de perkjes in* en *Als de eigenaar dan naar buiten komt, druipt de hond af*) en twee veronderstellingen (*De hond weet dat het niet mag* en *De hond weet het dus dondersgoed*).

Hoewel de feiten voor mij als gedragsbegeleider het belangrijkste zijn, ga ik eerst in op de veronderstellingen van de eigenaar. Daar liggen immers zijn emoties en frustraties. Zolang deze veronderstellingen zijn overtuigingen zijn, ziet hij het gedrag van zijn hond als negatief. Het lijkt immers wel of deze het allemaal expres doet en in veel vergelijkbare situaties als deze, spreken eigenaren dan ook van uitdagend of zelfs dominant gedrag van de hond. En zolang de eigenaar op deze manier naar het gedrag van zijn hond kijkt, zal de aanpak van het probleem dan ook snel neigen naar negatieve reacties en correcties vanuit de eigenaar. En dat is jammer, want dat heeft de hond echt niet verdiend!

Nu, eerst naar de eerste veronderstelling: *De hond weet dat het niet mag*. Is dat zo? Wat betekent het eigenlijk om te weten dat iets niet mag? Kan een hond eigenlijk wel weten dat iets niet mag? En daarmee verklaar ik meteen de titel van dit stukje; een hond heeft totaal geen begrip van iets niet mogen. 'Mag niet' komt in zijn beleavingswereld niet voor. Zoals wij mensen begrijpen dat wij ons aan regeltjes dienen te houden en dat er zaken zijn die wij niet doen simpelweg omdat het nou eenmaal dingen zijn die niet mogen, zo zal een hond dat nooit kunnen bevatten. Dat gaat zijn begrip echt te boven. 'Mag niet' is iets wat wij mensen verzonnen hebben. Maar.... natuurlijk heeft een hond wel een heel sterk ontwikkeld leervermogen. Daarnaast heeft hij een heleboel prachtige aangeboren eigenschappen, zoals bijvoorbeeld een heel repertoire aan conflict vermijdend gedrag. Maar bovenal is de hond een echte opportunist en zal hij altijd gaan voor alle dingen die hem een plezierig gevoel geven. Dus leert hij door schade en schande, al van puppy af aan, wat hij beter wel en beter niet kan doen. Hij leert dat hij nooit meer een kluijfe van zijn hondse huisgenoot af moet pakken omdat hij dan een fikse uitbrander krijgt. Maar ligt dat kluijfe ergens voor de pak terwijl de huisgenoot met de baas mee op training is, dan ziet hij zijn kans schoon en geniet met volle teugen van zijn buit. Doet hij dan iets wat niet mag? Uit menselijk oogpunt gezien wel. Maar de hond kent dit begrip niet. Hij heeft gewoon geleerd dat het veilig is om het kluijfe te pakken als de andere hond van huis is.

Daarnaast: hoe weet de hond het verschil tussen perkjes (die dus 'verboden' zijn), gras (toegestaan) en tegels (toegestaan) als hem dat nooit stap voor stap is aangeleerd?

Dan naar de tweede veronderstelling: *De hond weet het dus dondersgoed*. Omdat de hond afdruipt wanneer de eigenaar naar buiten komt op het moment dat de hond in de perken loopt, concludeert de eigenaar dat de hond dus begrijpt dat hij iets doet wat 'niet mag'. De hond zou dus weten dat 'ie fout zit. Want ja, als de hond echt niet snapt dat hij iets doet wat niet mag, waarom druipt hij dan gauw af en maakt dat 'ie weg komt uit de perken? De verklaring is heel simpel. De hond ziet een boze baas naar buiten stormen. Hij druipt niet af uit één of ander moraal besef dat hij iets deed wat niet mag. Hij heeft geen slecht geweten en voelt zich zeker niet schuldig. Hij reageert alleen maar op de houding van de baas en dat doet hij door middel van de hierboven al genoemde conflict vermijdende signalen.

Laten we proberen ons in de omgang met onze hond niet teveel te laten leiden door veronderstellingen. Zet de feiten op een rij, zet de emoties een beetje opzij en zie de hond als het prachtige stukje natuur dat hij is. Er is zoveel wat wij niet willen dat hij doet. Laten wij hem stapsgewijs aanleren wat wij van hem verwachten, want er is gewoon nooit iets wat hij 'niet mag'!

Tja... en zo kan het natuurlijk ook!

Carin Peters, Jachthondentraining Zeeland / In Control